

Suomen yhteismetsät ry:n lausunto

30.5.2025

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Suomen yhteismetsät ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida esitystä poronhoitolain muuttamisesta. Toivomme, että järjestömme, joka edustaa poronhoitoalueella olevia merkittäviä yhteismetsiä, otetaan jatkossa niiden tahojen joukkoon, joilta pyydetään alueen maankäyttöä koskeviin esityksiin lausuntoja.

Suomen yhteismetsä ry lausuu seuraavaa:

Porolaidunten hoito- ja käyttösuunnitelmiin ehdotetuista säännöksistä

40 §

Hoito- ja käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava huomioon sen alueen kaikki maanomistajat, jolla porot laiduntavat. Esitetty muotoilu *"Paliskunnan tulee hoito- ja käyttösuunnitelman valmistelussa kuulla paikallista maa- ja metsätaloutta edustavia tahoja (...)"* jättää aivan liikaa tulkinnanvaraisuutta. Tekstissä tulisi edellyttää, että **paliskuntien tulee antaa hoito- ja käyttösuunnitelmaluonnoksesta lausuntomahdollisuus kaikille alueen maa- ja metsätalouden harjoittajille ja järjestää asiasta kuulemistilaisuus. Jos maanomistajan esitystä ei voi sisällyttää käyttö- ja hoitosuunnitelmaan, sen poisjättäminen tulee perustella.**

Päätös paliskunkohtaisesta hoito- ja käyttösuunnitelmasta tulee olla valituskelpoinen alueen yksityisille maanomistajille tai näitä edustaville tahoille.

40b §

Suomen yhteismetsät ry korostaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmat ovat paliskunkohtaisia suunnitelmatyökaluja, jotka eivät saa missään vaiheessa asettaa velvoitteita tai rajoituksia alueen yksityisille maa- ja metsänomistajille tai muulle maankäytöllä. Käytänteiden kuvaukset poronhoidon mahdollisesti aiheuttamien haittojen ehkäisemisestä tulee ehdottomasti sisällyttää hoito- ja käyttösuunnitelmiin.

Suomen yhteismetsät ry pitää kannatettavana porolaidunten tilan ennallistamiseen liittyvien toimenpiteiden mukaan ottamista hoito- ja käyttösuunnitelmiin, mutta toimenpiteistä tulee sopia kirjallisesti maanomistajan kanssa.

40c §

Pykälässä säädetään muutoksien tekemisestä suunnitelmaan. Tekstissä lukee: *Paliskunnan on vuosittain vahvistettava kuvaus suunnitelman toteutumisesta. (...) Paliskunta voi tarvittaessa ja tekemänsä seurannan perusteella päättää muutoksista suunnitelmaan (...)*

Suomen yhteismetsät ry:n kanta on, että mikäli paliskunta päättää muuttaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa alkuperäisestä, niin muutoksilla ei saa olla velvoitteita tai muita vaikutuksia yksityisen maanomistajan harjoittamaan metsätalouteen tai muuhun maankäyttöön.

Muutoksista, jotka vaikuttavat metsien tai muuhun maankäyttöön tulee ehdottomasti kuulla maanomistajia samoin ehdoin kuin varsinaisesta suunnitelmasta.

Yhtä lailla maanomistajilla on oltava oikeus saada tieto suunnitelman toteutumisesta vähintään niiltä osin, joilla on vaikutusta maankäyttöön.

47 §

Poronhoitorikkomuksena tulisi olla rangaistavana säädettyä myös 31 §:n mukainen porojen poistoimittamisen velvollisuuden laiminlyönti sekä 32 §:n mukainen aitaamisvelvollisuuden laiminlyönti.

Poromäärien vähentämistä ja hallintaa koskevista poronhoitolakiin ehdotetuista muutoksista

21§

Suomen yhteismetsät ry tukee talvilaidunten kestävä tuottokykyä reunaehtona porojen enimmäismäärästä päätettäessä. Paliskunnan päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

22a§

Suomen yhteismetsät ry:n kanta on, että muotoilu paliskunnan osakkaan vastuusta on liian väljä siitä huolimatta, että samassa pykälässä viitataan edempänä paliskunnan osakkaan velvollisuuteen vähentää porot.

Muut näkökohdat ja huomiot

Lakiesityksen tavoitteissa mainitaan, että *"Esityksen tavoitteena on porolaidunten käytön suunnittelua tehostamalla ylläpitää ja lisätä laidunten tuottokykyä sekä poistaa tai vähentää niitä haitallisia vaikutuksia, joita laitumille ja niiden biologiselle monimuotoisuudelle aiheutuu porotalouden, muun maankäytön, ilmastonmuutoksen taikka niiden yhteisvaikutusten johdosta. Tätä kautta esityksen tavoitteena on parantaa porolaidunten ekologista tilaa ja*

niiden kestävän käytön edellytyksiä. Suunnittelusta pyritään saamaan hyötyjä myös poroista maanviljelylle ja vakituisille asunnoille aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseen.”

Suomen yhteismetsät ry korostaa, että lakiesityksen tavoitteena tulee olla paliskuntien toiminnan kehittäminen sekä toimintamallien luominen kestäväan poronhoitoon. Tavoitteena ei saa olla muun maankäytön - mukaan lukien metsätalouden - vaikutusten vähentäminen poronhoidolle ja laitumille. Suomen yhteismetsät ry esittää kyseistä tavoitekohtaa poistettavaksi.